Vlaams Parlement

stuk **1388** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 31 januari 2012 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Dirk de Kort, Steve D'Hulster en Jan Peumans,
mevrouw Karin Brouwers, de heer Bart Martens
en de dames Goedele Vermeiren en Griet Smaers

betreffende de voortgangsrapportage over het Masterplan Antwerpen 2020

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door de heer Dirk Peeters

verzendcode: OPE

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Peumans.

Vaste leden:
mevrouw Karin Brouwers, de heer Dirk de Kort, mevrouw Griet Smaers, de heer Marc Van de Vijver;
de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heren Filip Anthuenis, Marino Keulen;
de heren Steve D'Hulster, Jan Roegiers;
mevrouw Lies Jans, de heer Jan Peumans;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:
de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, Ward Kennes, Johan Sauwens;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Johan Deckmyn, mevrouw Katleen Martens;
de dames Annick De Ridder, Lydia Peeters;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
de heer Bart De Wever, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Lode Vereeck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Stukken in het dossier:
1388 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken behandelde op 26 januari 2012 het voorstel van resolutie van de heren Dirk de Kort, Steve D'Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Bart Martens en de dames Goedele Vermeiren en Griet Smaers betreffende de voortgangsrapportage over het Masterplan Antwerpen 2020 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2011-12, nr. 1388/1).

1. Toelichting door de heer Dirk de Kort

De heer *Dirk de Kort* kadert het voorstel van resolutie in de controlewerkzaamheden van de commissie op de uitvoering van het Masterplan 2020. Op 10 en 24 november 2011 wisselde de commissie opnieuw van gedachten over het Masterplan 2020, op basis van een voortgangsrapport dat werd toegelicht door betrokken instanties onder leiding van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits[1]. Met het voorstel van resolutie willen de Vlaamse meerderheidspartijen benadrukken dat de Vlaamse Regering op een dynamische manier verder moet werken aan de ontplooiing van het masterplan in en rond Antwerpen.

Het voorstel van resolutie bevestigt de noodzaak te werken op de verschillende hoofdassen van het masterplan (letterlijk en figuurlijk). De aanpak gebeurt vandaag met een ruime betrokkenheid van het middenveld, de actiegroepen en de lokale besturen uit de rand, aldus de heer de Kort. Ook zij ervaren de verkeerscongestie bijna dagelijks als een marteling. De nieuwe projecten zijn dringend. Toch beklemtoont de spreker dat die projecten de voorgeschreven procedures moeten doorlopen en dat zij daarbij op hun degelijkheid moeten getoetst worden.

Het voorstel van resolutie bevestigt bovendien de samenhang van de onderdelen van het masterplan, met de nadruk op een integrale uitvoering. De heer de Kort somt de belangrijkste deelprojecten op: de projecten R11 en R11bis, het project met betrekking tot de A102, de gelijktijdige ontsluiting van de haven met de tweede spoorwegtoegang, de optimalisatie van de E34-E313 tussen het knooppunt Ranst en het knooppunt Wommelgem (R11bis en A102), en de aanbesteding op korte termijn van het tramproject Brabo II.

De eerder vastgelegde randvoorwaarden voor de aanleg van de nieuwe bijkomende Scheldeoeververbinding worden opnieuw opgenomen in het voorstel van resolutie. De financiële middelen voor het project moeten gevonden worden buiten de reguliere begroting. In de Kennedytunnel moet er een vrachtwagenverbod komen en tolvrije doorgang voor personenwagens. De ontsluiting van het noorden van de stad en het zuiden van de haven vergt een Oosterweelknooppunt. En de nieuwe Scheldeoeververbinding krijgt een capaciteit van tweemaal drie rijstroken.

De heer de Kort wijst erop dat Vlaanderen werk maakt van een nieuw mobiliteitsplan voor de komende jaren. De verkeersveiligheid zit op schema met een voortdurende daling van het aantal verkeersslachtoffers, bijna een halvering over de laatste tien jaar. De jaarlijkse toename van het wegverkeer is weliswaar afgezwakt, maar elk bijkomend percent verkeer op de weg geeft een exponentiële groei aan files en congestie. De aanpak van de mobiliteitsproblemen in de Antwerpse regio en daarbuiten is dan ook dringend, onderstreept de heer de Kort. Hij noemt het voorstel van resolutie "een sterk signaal dat de Vlaamse bestuursmeerderheid geen tijd meer verloren wil zien gaan, en haar rol en naam als investeringsregering voluit opneemt".

---

[1] Zie: verslag van de Vlaamse Regering over het Masterplan 2020. Eerste voortgangsrapportage. Verslag namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken uitgebracht door de heren Jan Penris en Dirk de Kort (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 63/6).

2. Bespreking

De heer *Dirk Peeters* zegt verontwaardigd te zijn, zowel over het tijdstip van het voorstel als over zijn inhoud. Het voorstel wordt behandeld op een moment dat de plan-MER (MER: milieueffectrapportage) nog volop loopt. Dat kan geïnterpreteerd worden als een poging om de spelregels van het openbaar onderzoek en de milieueffectrapportage te negeren. De meerderheidsfracties zeggen in het voorstel, volgens de heer Peeters, onverbloemd dat men niet wil wachten op de uitslag van de lopende procedures. Het voorstel bevestigt de randvoorwaarden zoals door de Vlaamse Regering eerder vastgelegd, maar in de plan-MER is het Meccano-alternatief wel opgenomen en dat kan niet onderzocht worden binnen de contouren van die randvoorwaarden.

In de inleidende bepalingen van het voorstel wordt ook verwezen naar de studie van Transport & Mobility Leuven (TML) en naar de opmerkingen daarop van het Verkeerscentrum Vlaanderen. TML heeft zich tegen die opmerkingen echter fel verweerd en daarover is geen spoor te vinden in het voorstel.

Aan de recente gedachtewisseling over de eerste voortgangsrapportage over het Masterplan 2020, werd ook deelgenomen door de heer Bart Weekers, Vlaams ombudsman. Hij gaf aan de minister de raad een helder taalgebruik te hanteren in dit dossier. De meerderheid vraagt nu evenwel aan de minister om snel beslissingen te nemen over onder meer de R11bis. De streefbeeldstudie met betrekking tot de R11bis is echter nog niet af. De Antwerpse gouverneur is daarover nog in overleg met alle gemeentebesturen, die zeer uiteenlopende signalen geven. Het voorstel van resolutie kan niets anders betekenen dan heel dat planningsproces te negeren.

Ook met betrekking tot de A102 vraagt het voorstel van resolutie "een snelle en geïntegreerde besluitvorming". De heer Peeters wijst erop dat de studies en het overleg voor dat project nog moeten starten. Er staat in het voorstel ook een vraag naar "een gelijktijdige realisatie van de tweede spoorontsluiting van de haven", samen met de A102 dus. Gelijktijdig betekent volgens de heer Peeters dat de traagste het tempo bepaalt. Dat wil eigenlijk zeggen dat de tweede spoorontsluiting wordt uitgesteld in de tijd, tot er meer duidelijkheid is over de A102.

De spreker concludeert dat het voorstel van resolutie de regering onder druk wil zetten in een heel zwaar en duur dossier. Hij noemt dat een overbodige demarche.

De heer *Bart Martens* verduidelijkt dat het voorstel van resolutie niet meer is dan een bevestiging van de consensus die er bij de meerderheid al was. Hij ontkent ten stelligste dat het de bedoeling is om hiermee inspraakprocedures en milieueffectenrapportages te ontlopen. Integendeel wordt er letterlijk in de consideransen verwezen naar de kennisprocedure die momenteel loopt en naar de verschillende scenario's die daarin zullen worden geanalyseerd.

Alleen bevestigt het voorstel van resolutie dat het voorkeursscenario van de meerderheid blijft zoals het vastligt met de gekende randvoorwaarden (vrachtverbod in de Kennedytunnel enzovoort). De indieners van het voorstel wensen wel degelijk dat het vrachtverkeer zuidelijker van Antwerpen passeert in plaats van door Antwerpen. De tegenstanders willen blijkbaar mordicus de passage van het vrachtverkeer door de Kennedytunnel behouden.

Momenteel loopt de kennisgevingsprocedure binnen het MER-onderzoek. Verschillende actoren kunnen vragen om bepaalde alternatieven te laten onderzoeken. Het is niet de meerderheid van het Vlaams Parlement die zal beslissen welke alternatieven zullen worden onderzocht; dat is de exclusieve bevoegdheid van de dienst MER van de Vlaamse overheid.

Het voorstel van resolutie bevestigt alleen het voorkeursalternatief van de indieners. Ook stelt het voorstel dat er geen 'pick and choose' mag gebeuren tussen de verschillende infrastructuurprojecten. De totaliteit van de investeringen is nodig in alle modi in en rond Antwerpen om er de verkeersknoop te ontwarren. Daaronder zijn ook de 'tangenten/bretellen', zuidelijk en oostelijk, begrepen. Die moeten verkeer kunnen weghouden van de R1 en moeten het sluipverkeer in de zuidoostrand opvangen. Daarom vindt de heer Martens de houding van de heer Peeters enigszins eigenaardig. Wie voorstander is van het Meccano-plus-alternatief weet toch dat beide tangenten, R11bis en A102, daarvan deel uitmaken.

De heer Martens benadrukt ten slotte dat het voorstel niet vraagt om beslissingen te nemen voordat de streefbeeldstudie is afgerond. De indieners wensen uitdrukkelijk dat er rekening wordt gehouden met de opmerkingen die in die studie naar boven komen.

Wat de A102 betreft, is de uitspraak dat het het traagste project is dat het tempo bepaalt, een misvatting. Het kan ook omgekeerd worden begrepen. Als de trein van Infrabel al vertrokken is (de spoorontsluiting), kan men tijd winnen als het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) zijn wagon aan die trein gaat aanhaken. Er moet onderzocht worden in welke mate men door een betere afstemming van beide projecten precies sneller vooruit kan gaan in plaats van elkaar in de weg te lopen. De heer Martens is van oordeel dat een geïntegreerde uitvoering mogelijke vertraging juist voorkomt.

De heer *Dirk Peeters* verklaart dat het hem niet gaat om het concept met de bretellen, wel over het moment waarop dit voorstel van resolutie wordt ingediend. Hij vindt het niet fair de regering onder druk te zetten op een moment dat de gouverneur nog bezig is met het houden van consultaties en dat de streefbeeldstudie nog niet is afgewerkt. Hij stelt daarbij vast dat er heel wat herrie is bij de lokale besturen. In die zin is het niet erg begrijpelijk dat het voorstel van resolutie eindigt met de vraag aan de Vlaamse Regering "samen met de gemeentebesturen een eenduidige communicatie te voeren". Het inspraakproces moet zijn kansen krijgen; het voorstel torpedeert die kansen.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie van de heren Dirk de Kort, Steve D'Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Bart Martens en de dames Goedele Vermeiren en Griet Smaers betreffende de voortgangsrapportage over het Masterplan Antwerpen 2020 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Jan PEUMANS,
voorzitter

Dirk PEETERS,
verslaggever